

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

с.Дерманци общ.Луковит Обл.Ловеч ул."Христо Ботев" 16

www.ou-nrilski.com E-mail: 001100404@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР:.....

/Дияна Кордова/

МЕХАНИЗЪМ

ЗА НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ

НА ОТСЪСТВИЯТА

ПО НЕУВАЖИТЕЛНИ ПРИЧИНИ

И ЗАДЪРЖАНЕ

НА УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕ

ПРЕЗ УЧ. 2026/2027 ГОД.

Училищният механизъм за намаляване броя на отсъствията по неуважителни причини и задържане на учениците в училище през уч. 2026/2027 година е приет на заседание на педагогически съвет, Протокол № 1 от 01.10.2026 година.

МЕХАНИЗЪМ ЗА КОНТРОЛ НА РЕДОВНО И ТОЧНО ОТРАЗЯВАНЕ НА ОТСЪСТВИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ В ЗАДЪЛЖИТЕЛНАТА УЧИЛИЩНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

1. Механизмът за контрол и точно отразяване на отсъствията е изготвен на основание чл. 172, ал. 1, т. 1, чл. 210, ал. 1, т. 1 от ЗПУО, Наредбата за приобщаващо образование, Наредба №15/22.07.2019 г. на МОН за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и Правилникът за дейността на училището за учебната 2026/2027 година.
2. Всеки учител в началото на часа задължително проверява присъствието на учениците и си записва отсъстващите ученици. До края на учебния ден е длъжен да нанесе отсъствията в електронния дневник. Неспазването на това изискване е основание за административно наказание.
3. Закъснение на ученик за учебен час до 20 минути се отчита като половин отсъствие, а закъснение на ученика за учебен час с повече от 20 минути – като едно отсъствие (чл. 61, ал. 2 от Наредбата за приобщаващо образование).
4. Класният ръководител, на основание чл. 61, ал. 3 от Наредбата за приобщаващо образование, е длъжен да уведоми родителя с писмо, по имейл или в телефонен разговор, ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и няма данни, че е налице уважителна причина за неговото отсъствие и да обсъди с родителя възможностите за отстраняване на причините за отсъствието.
5. Класният ръководител отчита отсъствията на учениците в учебни часове (чл. 61, ал. 1 от Наредбата за приобщаващо образование).
6. При установяване на отсъствие на ученик от първи учебен час класният ръководител или образователният медиатор е длъжен да установи причината за отсъствието на ученика чрез телефонен разговор с родители или настойник.
7. При невъзможност за свързване на класния ръководител/образователния медиатор с родители/настойник по телефона за установяване на причините за отсъствието на ученика образователния медиатор посещава ученика в дома му. При посещението в дома се установяват и причините за

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

с.Дерманци общ.Луковит Обл.Ловеч ул."Христо Ботев" 16

www.ou-nrilski.com E-mail: 001100404@edu.mon.bg

отсъствието на ученика от училище. Ако отсъствието е неуважително образователният медиатор при възможност връща ученика в училище.

8. Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи (чл. 62, ал. 1 от Наредба за приобщаващо образование и чл. 61, ал. 5 от ПДУ), за което е длъжен да представи съответния документ:

✓ **По медицински причини** – представя медицински документ до 3 учебни дни след връщането си в училище, издаден от общопрактикуващ лекар или от лекар в лечебно заведение. Медицинският документ задължително има вписан амбулаторен № и съдържа реквизити, определени от Министерство на здравеопазването. Родителите са длъжни да уведомят класния ръководител, ако ученика ще отсъства по медицински причини, в рамките на деня.

✓ **Поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование**, като състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях, и след потвърждение от родителя;

✓ **До 15 дни в една учебна година** въз основа на мотивирано писмено заявление (по образец) от родителя до класния ръководител. Заявлението се подава преди отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище;

9. Ученикът може да отсъства по уважителни медицински причини от учебния час по учебния предмет ФВС, когато е противопоказно физическото натоварване и присъствието му в учебния час. Видът на заболяването и заключението за освобождаване от обучение по учебния предмет ФВС се удостоверяват с медицински документ. (чл. 62, ал. 5 от Наредбата за приобщаващо образование).
10. Ученик, за който е противопоказно физическо натоварване, но не и присъствието в учебния час (чл. 62, ал. 6 от Наредбата за приобщаващо образование), не може да отсъства от час по учебния предмет физическо възпитание и спорт.
11. Когато освобождаването на ученика от часовете по ФВС е за целия учебен срок или за учебната година, ученикът няма право да напуска територията на училището по време на учебния час, а директорът въз основа на

представените медийни документи определя със заповед
начина на улътняване за ученика на времето, определено за учебните
часове. Заповедта се съобщава на родителя на ученика (чл. 62, ал. 7 от
Наредбата за приобщаващо образование).

12. До 2-ро число на съответния месец класните ръководители са длъжни да
оформят отсъствията (по уважителни и по неуважителни причини) за
предходния месец.

13. ЗАС отразява в модул "Отсъствия" към Информационната система на
образованието предадените от класните ръководители справки за
отсъствията в срок до 5 число на следващия месец.

14. Заместник – директорите по УД извършват периодични проверки на:
- дневниците, относно отразяване отсъствията на учениците;
- извинителни бележки на отсъстващите ученици.

15. Училищното ръководство провежда ежемесечни срещи с класни
ръководители, в които паралелки има ученици, допускащи отсъствия по
неуважителни причини, с цел проследяване на тяхното развитие и
стимулиране към активност в учебната дейност и набиране на мерки за
обща или допълнителна подкрепа в зависимост от броя на допуснатите
отсъствия по неуважителни причини.

16. За преодоляване на проблемното поведение на ученика и за справяне със
затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в
институционалната среда, с участието му в дейността на училището и с
поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните
дейности за въздействие върху вътрешната мотивация (чл. 45 от Наредба
за приобщаващо образование):

✓ **Обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на
възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му.**
Дейността се прилага в случай на необходимост от изясняване на
възникнал конкретен проблем. Класният ръководител осъществява
разговор с ученика за установяване на причините, довели до възникването
на проблема, при спазване на етичния кодекс на училищната общност.
Класният ръководител съвместно с ученика определя дейности, които да
доведат до преодоляване на проблема и оказва подкрепа на ученика за
осъществяване на дейностите (чл. 46 от Наредбата за приобщаващо
образование);

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

с.Дерманци общ.Луковит Обл.Ловеч ул."Христо Ботев" 16

www.ou-nrilski.com E-mail: 001100404@edu.mon.bg

- ✓ **Използване на посредник при решаване на конфликт в училище.** Дейността се осъществява от психолога, който не е страна в конкретния конфликт и който посредничи между страните в конфликта с цел разрешаването му. Психологът провежда разговор с всички страни в конфликта за установяване на причините, довели до възникването му, при спазване на етичния кодекс на училищната общност. След изясняване на причините за възникването на конфликта ученикът или учениците получават подкрепа от психолога за разрешаването му. (чл. 47 от Наредбата за приобщаващото развитие);
- ✓ **Консултиране на ученика с педагогически съветник.** Тази дейност се осъществява по препоръка на учителите на съответния ученик, на класния ръководител или на друг педагогически специалист. Дейността се извършва след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в училището и установяване на необходимост от провеждане на консултации с педагогически съветнике на ученика (чл. 48 от Наредбата за приобщаващо образование).
- ✓ **Създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по насилствен начин.** Дейността се осъществява по препоръка на класния ръководител или на друг педагогически специалист. Дейността се извършва след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в дейността на училището и установяване на необходимост от включване в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти. Групата се организира в училището, а при необходимост се привличат и външни специалисти (чл. 49 от Наредбата за приобщаващо образование).
- ✓ **Създаване на условия за включване на ученика в занимания, съобразени с неговите интереси и потребности.** Тази дейност се осъществява по препоръка на учителите на съответния ученик, на класния ръководител или на друг педагогически специалист. Дейността се извършва след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в училището и установяване на необходимост от провеждане на

консултации с психолог. Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други (чл. 48 от Наредбата за приобщаващо образование).

✓ **Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество).** Дейността се осъществява от личност по избор на ученика, която той приема и уважава и която е изразила съгласие за участие в индивидуалната му подкрепа. Индивидуалната подкрепа на ученика може да бъде осъществена от учител от училището, от лице от семейството, от близък на ученика или от обществено изявена личност, на която ученикът има доверие или която представлява пример за него и спомага за развитието на силните му страни и за цялостното му личностно развитие. Класният ръководител на ученика организира осъществяването на индивидуалната подкрепа, за което информира родителя (чл. 45, т. 6 и чл. 50 от Наредбата за приобщаващо образование).

✓ **Участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището.** Дейността се осъществява, като ученикът съвместно с класния ръководител избира конкретна дейност, определена в правилника за дейността на училището, която да извърши в полза на училището или паралелката. Дейността, свързана с определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи, се осъществява по желание на ученика след избор на такива инициативи от училището (чл. 51 и чл. 52 от Наредба за приобщаващо образование).

17. Административни мерки за налагане на санкции за допуснати отсъствия по неучажителни причини, съгласно чл.199 от ЗПУО, чл. 58 - чл. 60 от Наредбата за приобщаващо образование и чл. 55 – чл. 58 от ППВ.

18. Среща на екипа за оказване на обща подкрепа на ученици, допуснали отсъствия по неучажителни причини с родителите на учениците и обсъждане на мерки за преодоляване на причините за допускане на отсъствия.

19. Работа на педагогическия съветник с ученици, допуснали отсъствия по неучажителни причини.

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

с.Дерманци общ.Луковит Обл.Ловеч ул."Христо Ботев" 16

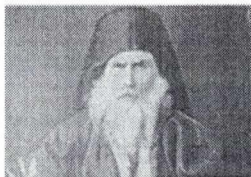
www.ou-nrilski.com E-mail: 001100404@edu.mon.bg

20. Подаване на сигнали към МКБППМН за ученици застрашени от отпадане поради допуснат голям брой отсъствия по неуважителни причини.
21. Периодични срещи на класни ръководители, училищно ръководство и родители за анализиране на резултатите от приложените мерки за обща подкрепа и обсъждане на други мерки за въздействие върху проблемните ученици.
22. При необходимост провеждане на тематичен педагогически съвет за обсъждане на причините за допуснатите отсъствия по неуважителни причини и предприемане на мерки за преодоляване на причините.
23. Целогодишна работа на педагогическия съветник с отделни паралелки по програма за превенция на отсъствия по неуважителни причини.

ПРОЦЕДУРА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА КОНТРОЛ ОТНОСНО СИСТЕМНО ИНФОРМИРАНЕ НА РОДИТЕЛИТЕ (НАСТОЙНИЦИТЕ) ЗА ДОПУСНАТИТЕ ОТСТЪПИИ ОТ УЧЕНИЦИТЕ

1. Изпращане на информация от класен ръководител до родител/настойник за допуснати отсъствия по неучажиелни причини от ученик. Класният ръководител, на основание чл. 61, ал. 1 от Наредбата за приобщаващо образование, е длъжен да уведоми родител с писмо, по имейл или в телефонен разговор, ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и няма данни, че е налице уважителна причина за неговото отсъствие и да обсъди с родител възможностите за отстраняване на причините за отсъствието.
2. Класният ръководител, като председател на екипа за оказване на обща подкрепа на учениците от неговата паралелка, уведомява членовете на екипа с цел провеждане на разговори с учениците допуснали отсъствия по неучажиелни причини.
3. Провеждане на разговор с родител на ученик, допуснал отсъствия по неучажиелни причини, в присъствие на заместник – директор по УД. Проведеният разговор се отразява в протокол и се удостоверява с подписа на родител/настойника на ученика.
4. Провеждане на срещи на Училищното ръководство с ученици, допуснали по – голям брой отсъствия по неучажиелни причини и с техните родители.
5. Информиране на родителите като основна заинтересована страна в процеса на включването и задържането на децата и учениците не само чрез регулярните, но и чрез тематични родителски срещи.
6. Подаване на заявление по изготвен от училището образец (чл. 62, ал. 1, т. 3 и т. 4 от Наредбата за приобщаващо образование) при отсъствие на ученик по уважителни причини. Заявлението по т. 4 се регистрира във входящия дневник на училището. Заявлението се подават от ученик/родител след проверка от класния ръководител на използваните и оставащите дни по чл. 62, ал. 1, т. 3 и т. 4 от Наредбата за приобщаващо образование.

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

с.Дерманци общ.Луковит Обл.Ловеч ул."Христо Ботев" 16

www.ou-nrilski.com E-mail: 001100404@edu.mon.bg

7. Заявлението по чл. 62, ал. 1, т. 3 от Наредбата за приобщаващо образование се подава преди отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище.
8. При отсъствие на ученик по чл. 62, ал. 1, т. 2 от Наредбата за приобщаващо образование поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование (състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други) родителят подава заявление по образец на училището (публикуван на интернет страницата на училището), придружено с документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях. Заявлението се регистрира във входящия дневник на училището.
9. Ежемесечна проверка на заместник-директора по УД на отразените отсъствия на учениците по уважителни и неуважителни причини и предоставените извинителни бележки.

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩЕТО С ДРУГИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА И ИНСТИТУЦИИ

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

В ООУ "Неофит Рилски" се прилага механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и подпоптрстване на отпадането от образователната система на ученици в задължителна училищна възраст, създаден с Постановление № 100 на МС от 08.06.2019 г.

2. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

- ✓ Стимулиране и мотивиране на педагогическия екип в училище да изпльнява училищната програма за намаляване на отсъствията на учениците чрез реалното и точното им отразяване в училищната документация;
- ✓ Разработване на мерки за превенция на преждевременно напускане на образователната система от учениците;
- ✓ Намаляване на броя на некоректно отсъствия в училище;
- ✓ Разработване и прилагане на мерки за подобряване връзката на училището с родителите на учениците и за съвместни превантивни действия за намаляване на отсъствията, като условие за подпоптрстване на преждевременно напускане на училището и за повишаване на образователните резултати.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРИЛАГАНЕ НА ПРОГРАМАТА:

- ✓ Повишаване качеството на образователния процес чрез:
 - непрекъснатост на учебните занятия – изпълнение на училищните учебни планове и учебните програми, разглеждане на теми по гражданско и здравно образование по марка "Без свободен час" от НН
 - "На училище без отсъствия";
 - максимален обхват на учениците в учебни занятия – повишаване на успеваемостта, ритмичност при оценяване;

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

с.Дерманци общ.Луковит Обл.Ловеч ул."Христо Ботев" 16

www.ou-nrilski.com E-mail: 001100404@edu.mon.bg

- ✓ намаляване броя на отсъствия на учениците по неуважителни причини.

4. МЕРОПРИЯТИЯ

4.1. Разработване и изпълнение на училищната политика за намаляване на броя на учениците допускащи безпричинно отсъствия чрез целенасочено единно въздействие, създаване на комплекс от мерки и сътрудничество на заинтересованите страни.

4.2. Усъвършенстване работата на педагогическия екип по разработване и изпълнение на училищната програма, в резултат на което да намалее броят на учениците допускащи безпричинно отсъствия.

4.3. Увеличаване разнообразието от предприети мерки и дейности от класните ръководители за превенция и намаляване на отсъствията по неуважителни причини чрез публично оповестяване на добри практики и политики (системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности)

4.4. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании и събития, отбелязване на важни дати и събития.

4.5. Планиране и осъществяване на контрол за редовно и точно вписване на отсъствията на учениците в училищната документация, за коректно и точно подаване към НЕИСПУО, модул „Отсъствия“, данните за движението на учениците и за броя на отсъствията, за своевременно отразяване на статуса на всеки ученик в уеб - базирания Регистър за движението на децата и учениците.

4.6. Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класния ръководител относно контрола на посещаемостта на учебните часове от учениците от паралелката и своевременно уведомяване на родителите, ако ученикът отсъства от учебни часове, както и когато спрямо него ще започне процедура за налагане на санкции.

- 4.7. По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез използване на иновации, интерактивни методи, онателдяване, практическа насоченост и други.
- 4.8. Анализ на движението на учениците и причини за допуснатите отсъствия.

5. ИНИЦИАТИВИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩЕТО С ДРУГИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА И ИНСТИТУЦИИ

- 5.1. Добра комуникация и навременната обмяна на информация за постигането на добри резултати в партньорството между училище, родители и ученици, съответстващо на правата на страните; съвместни дейности с Обществен съвет;
- ✓ партньорство в разработването и реализирането на програми и проекти с участието на неправителствени организации;
- ✓ съвместно разработване на училищни стратегии;
- ✓ извънкласни дейности (конкурси, състезания с осигурен награден фонд);
- ✓ популяризиране чрез родителите/семействата на достигнатите резултати сред общността от с. Дерманци.

- 5.2. Комуникация с екипите за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
- 5.3. Изготвяне на график на класните ръководители за провеждане на втори час на класа в частта „консултации на родители“.
- 5.4. Изготвяне на графики за ежеседмични консултации на преподаватели с родители с цел информираност на родителите за присъствието на учениците по определен предмет и предприемане на мерки за продължаване на поведенчески проблеми и обучителни затруднения.
- 5.5. Постоянни контакти и взаимната информираност по посока училище – общинска администрация, като общинската администрация поема отговорност за учениците в задължителна училищна възраст, които не посещават редовно учебните занятия.
- 5.6. Подаване на информация на дирекция „Социално подпомагане“ за ученици, които трайно не посещават училище с цел проучване на

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

с.Дерманци общ.Луковит Обл.Ловеч ул."Христо Ботев" 16

www.ou-nrilski.com E-mail: 001100404@edu.mon.bg

причините и налагане санкции на родители, които не осигуряват присъствие на децата си в училище.

- 5.7. Спиране на детските надбавки на родители, чийто деца са допуснали 5 и повече отсъствия по неуважителни причини през един календарен месец.
- 5.8. Назначаване на комисия за разпределение на върнатите в училище парични средства от неизплатени детски надбавки на родители на ученици допуснали отсъствия по неуважителни причини.
- 5.9. Прилагане на общински правила за налагане на глоби на родители, които не осигуряват редовното посещение на учебните занятия от децата им и стриктно спазване на тези правила в изпълнение правата и задълженията на кметовете на общини;
- 5.10. Ефективно взаимодействие и сътрудничество на училището с други заинтересовани страни:
 - МКБПНМ;
 - читалище „Христо Ботев – 1895” с. Дерманци;
 - реализиране на политики и мерки със социална насоченост за всички ученици и деца от социално слаби семейства, като осигуряване на безплатна закуска и обяд в училищния стол, закупуване на учебници, учебни помагала;
 - повишаване участието и ангажираността на родителите чрез популяризиране на добри практики за включване на родителите в мерки за намаляване на отсъствия по неуважителни причини на учениците и предотвратяване на преждевременното им напускане на училище.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ДОБРИ ПРАКТИКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ОТСЪСТВИЯТА ПО НЕУВАЖИТЕЛНИ ПРИЧИНИ

1. Осигуряване на еднократни стипендии с цел преодоляване от ученика на еднократни социални обстоятелства, свързани с достъпа му до образование (чл.5, ал. 1 от Постановление № 328 от 21 декември 2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование и Вътрешни училищни правила за стипендии).
2. Осигуряване на месечни стипендии на ученици с подпомогане на достъпа им до образование и подготвяване на отпадането им (чл.4, ал.1, т.2 от Постановление № 328 от 21 декември 2017 г.). Учениците се поддържат от назначена от директора в началото на учебната година комисия за стипендии.
3. Създаден ученически съвет, в състава на който има представители на всички паралелки от III до VIII клас. На заседания на УС се разглежда поведението и дисциплинатата на ученици допуснали отсъствия по неважжителни причини. Председателят на УС присъства на заседания на педагогическия съвет, на които се разглежда поведението на ученици допуснали голям брой отсъствия по неважжителни причини във връзка с налагане на санкции.
4. Награждаване на ученици показали отлични резултати на олимпиади, състезания, конкурси, участия в проекти, благодетелни и доброволчески инициативи.
5. Включване на ученици в отбелязване на общински, общностни, училищни празници и годишнини.
6. Създадена Facebook страница на училището, където се публикуват предстоящи училищни събития, информация свързана с учебния процес в училището.
7. Осигуряване на допълнителна подготовка на децата и учениците с обучителни затруднения.
8. Целодневна организация на учебния процес за учениците от I – VII клас.

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

с.Дерманци общ.Луковит Обл.Ловеч ул."Христо Ботев" 16

www.ou-nrilski.com E-mail: 001100404@edu.mon.bg

9. Прилагане на модела на наставничеството (чл. 45, т. 2 и чл. 46, ал.3 от Наредбата за приобщаващо образование)
10. Провеждане на открити уроци по предмети с присъствие на родители и представители на институции.
11. Формиране на „Клубове по интереси” и провеждане на извънкласни занимания в различни области.
12. Провеждане на тематичен педагогически съвет за анализ на резултатите от образователно – възпитателната работа на учениците след края на I учебен срок и края на учебната година и набиеляване на мерки за преодоляване на пропуските в учебната и възпитателна работи.